

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

665. Quodnam sit officium Archidiaconi quo ad chorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

facis id spectet privatè ad Archidiaconum, uti simile quid habes in facultate conferendi.

Questio 665. Quodnam sit officium Archidiaconi quò ad Chorum?

R Esp. primò in genere: in choro habere Archidiaconum primam Dignitatem post pontificalem; aliisque ibidem superiorem & majorem haberi; pronunciat Barbof. *lur. eccl'es. l. i. c. 24. num. 20.* spectare ad eum ratione proprii muneris in absentia Episcopi ejusque Vicarii regimèn chori, sit Pignat. *tom. 4. conf. 183. n. 1.* Dátque ipsè ordinem gereñdorum in choro. Pignat. *loc. cit. num. 2.* citans Barbof. *de Can. & Dignit. c. 5. num. 20.* Grammat. *decis. 24. num. 7.* & Rotam apud Pur. *decis. 8. num. 3. l. 3.*

2. Resp. secundò in specie: ad illum permanentem in choro spectat in principio Matutini, Horarum Canoniarum & Vesperarum intinmare *Pater noster.* Item hoc recitato; dare manu signum, ut incipiatur: *Domine labia.* vel *Deus in adiutorium.* Item ad primam dicere: *Dies & alius nostrorum &c. Adjutorium nostrum &c. Deus nos benedicat &c. ad Completorium: Noctem quietam &c. Benedicat & custodiat &c. & in fine Horarum & Matutini: Dominus det nobis &c. & atequam signum per ipsum decur, nemo expleto officio è choro egredi debet. Barbof. *cit. c. 24. num. 20.* restans sic statuiffe S. Congr. Card. præpos. negot. Episc. & Regular. *in Theatina sub die 18. April. 1617.* Pignat. *cit. conf. 183. num. 3. & num. 2.* ubi, quòd Archidiaconus Cathedralis, ut prima dignitas post pontificalem, dum est in choro, recognoscere debeat tanquam superior & major, & ad ipsum spectant nuntos & versiculos superiores, & officio finito dare signum egressus à choro, & licentiam exeundi atequam sit finitum &c. Declaratum sit in dicta *Theatina.* sic *c. officium. de off. Archid.* dicitur, ipsum omne officium ecclesiasticum providendo Lectiones & Responsorium in matrice ecclesia dare debere & auscultare, in tantum, ut nullus Evangelium aut Epistolam, responsorium vel quamlibet in ecclesia Lectionem legat & canter, donec ab illo auscultetur. Verùm tamen, cum sæpius inter Archidiaconum & Primicerium seu Cantorem excitata fuerit controversia super officium dirigendi chorum; teste Pignat. *tom. 4. conf. 27. à num. 1.* nonnunquam in favorem Cantoris rescriptit S. Congreg. Rituum, ut videre est apud eundem in *Cassanensi. s. Martii 1633.* ubi: Cantoris dignitatis in Cathedrali munus est, distribuere Lectiones, Antiphonas & prophetias, chorum regere & gubernare, ordinare tabellas & functiones ecclesiasticas per turnum ordine successivo; nec non dicere potest, quòd & quæ ducendæ dirigendæ processiones, &c. Quandoque è contrà in favorem Archidiaconi declarasse visa est eadem S. Congregatio, ut videre est apud Pignat. *loc. cit. num. 1. & seq.* ubi Archidiaconus opponens se dictæ Ecclesiæ Cantori exercenti ista munia, juxta præscriptum illud S. Congr. aliam attulit de 17. Sept. ejusdem anni in favorem sui emanatam declarationem, in qua statuitur primò, Capitulares de choro exire volentes ab Archidiacono primà dignitate, si præfens est, veniam petere debere. Secundò tabellam, in qua describi debent illi, per quos exercendæ sunt functiones ecclesiasticæ per turnum, ad Archidia-*

conum spectare, præscribere & ordinare: Cantoris autem munus esse chorum regere, juxta præscriptum in tabella. Tertio ad Archidiaconum spectare, pro inchoando divino officio & pro discessu à choro &c. dare signum. Quas tamen S. Congregationis declarationes hac ratione conciliare nititur Pignat. *loc. cit. n. 7.* Quòd præter functiones, quæ in prima illa S. Congreg. declaratione speciatim in favorem Primicerii sunt expressæ, aliæ supersint, de quibus favore Archidiaconi potuit S. Congr. intelligere; nempe nominare sacerdotes, qui debeant celebrare & canere Missam, item Diaconos & Subdiaconos, & alia facere, quæ spectant ad altare; non autem ad cantum & chorum, cujus directio nedum est reservata Cantori in prima declaratione, sed & in secunda, licet hæc emanarit instante Archidiacono. & hæc quidem, ut ait Pignat. *num. 8.* conformiter dispositioni juris communis in *c. prælati. d. 25.* in quo exprimuntur omnia munia Primicerii à munis & officio Archidiaconi distincta juxta redorem primæ declarationis ante relatæ. Videtur nihilominus quòd ad hæc quoque deferendum consuetudini; præsertim immemoriali ecclesiarum particularium; constitutiones enim & consuetudines per diversa loca prævalent in officiis. Fagn. *in c. ad hac. de off. Archid. n. 13.* ex Innoc. & juxta *c. cum olim. de consuetud.* Quamvis Pignat. *loc. cit. num. 9.* asserat, ad confundenda hæc munia Cantoris & Archidiaconi non sufficere, quòd eorum prædecessores sic concordarint, si concordia hæc confirmata non fuerit autoritate pontificia; eò quòd juxta *Trid. sess. 6. c. 4. Extrav. Arbitraria de rebus Eccl. non alien. & c. veniens. de transact.* Transactio inter personas ecclesiasticas nisi sit confirmata à Papa speciatim ex certa scientia cum causa cognitione, non teneat (intelligitur quòd ad ligandos successores) & concordia non confirmata ex certa scientia à Tridento fuerint sublata; licet jungat idem Pignat. quòd in materia præminentiarum concordia coram Ordinario facta à prædecessoribus liget successores, etiam sine beneplacito Apostolico, indicasse Rotam apud Seraph. *decis. 36. & in Consentin. præcedentia. 6. Jun. 1618. coram Dunozerro.*

Questio 666. Quodnam sit officium Archidiaconi circa celebrationem Missarum solennium?

R Esp. primò: præter ea, quæ hac de re dicta sunt supra ad Archidiaconum spectare omnia, quæ ad divinorum celebrationem (inter quæ videtur præcipuum celebratio Missarum: pertinent, ait Pignat. *cit. conf. 27. n. 6.* citans Gl. & DD. communiter in *c. 2. de off. Archid.* Nihilominus Archipresbyterum debere providere cuncta, quæ in Sacerdotum ministerio sunt præstanda, dicitur *c. ministerium. de off. Archid.* juxta quæ Host. in *sum. de off. Archip. s. qua pertinent.* ait, Archipresbyterum debere providere ministerium Cardinalium, id est, ecclesiam Regentium, sic dictorum à cardine, quo ostium sustentatur, ut idem Host. cumque dicta decretalis ministerium aperte concedat Archipresbytero, ut provideat cuncta præstanda in ministerio Sacerdotum, exceptis istis, quæ sunt prohibita, quæ omnia sunt Ordinis Episcopalis; & exceptio firmet Regulam in casibus non exceptis, sequitur in omnibus, quæ ad Sacerdotum ministerium spectant, & non sunt Ordinis Episcopalis (inter quæ utique est quoque celebra-